

Prípadné víťazstvo Pellegriniho v prezidentských voľbách by mohlo viesť aj ku koncu strany Hlas-SD, tvrdí politológ	2
Online, sionline.sk, 28. 12. 2023, 16:59	
Na Týždni vedy a techniky sa predstavila aj mladá Revúčanka so svojím výskumom	4
Online, rimava.sk, 29. 12. 2023, 9:34	
Zoznam laureátov je už známy: Týchto 5 osobností získa Cenu KSK za rok 2023	5
Online, kosice.dnes24.sk, 29. 12. 2023, 9:46	
Svet okolo nás	6
Rozhlas, Svet okolo nás, 29. 12. 2023, 14:44	
Jazykové okienko december	7
Online, rtvs.sk, 29. 12. 2023, 15:53	
Nový rektor: Keď študentovi na skúške povolíte mobil aj ťaháky, už nemá ako podvádzať	8
Online, kosice.korzar.sme.sk, 29. 12. 2023, 19:30	
Tehotná v prvom ročníku, typická Rómka? A dá sa odpustiť tomu, kto napadol moje dieťa?	13
Online, korzar.sme.sk, 29. 12. 2023, 19:30	
Aký bol rok 2023?	15
Online, kosiceonline.sk, 31. 12. 2023, 7:51	

Prípadné víťazstvo Pellegriniho v prezidentských voľbách by mohlo viesť aj ku koncu strany Hlas-SD, tvrdí politológ

28. 12. 2023, 16:59, Zdroj: sionline.sk, Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové

slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 436 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 134 EUR

„Len málo strán historicky dokázalo politicky prežiť odchod svojho ‚otca zakladateľa‘,“ podotkol Tomáš Dvorský.

30.12.2023 (SITA.sk) – Víťazstvo predsedu strany Hlas-SD a predsedu parlamentu Petra Pellegriniho v prezidentských voľbách, ak by sa rozhodol kandidovať, by mohlo viesť k oslabeniu či dokonca ku koncu strany Hlas-SD. Myslí si to politológ Tomáš Dvorský z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ako uviedol pre agentúru SITA, pre slovenský stranický systém je charakteristická vysoká miera personalizácie a voliči si často stranu či hnutie stotožňujú práve s osobou ich lídra.

Pellegrini ako „otec zakladateľ“

„ Len málo strán historicky dokázalo politicky prežiť odchod svojho ‚otca zakladateľa‘,“ podotkol Dvorský. Aj v prípade Hlasu je podľa neho pravdepodobný podobný scenár.

„ Strana vznikala ako projekt lídra Petra Pellegriniho, ktorého by bolo náročné nahradiť. Ani v posledných voľbách sa v počte preferenčných hlasov nikto výraznejšie nepriblížil predsedovi. Druhý najvyšší počet krúžkov mala Denisa Saková, aj to len na úrovni polovice hlasov, ktoré získal Pellegrini,“ uviedol politológ.

Fragmentácia strany

Ak by Pellegrini kandidoval a uspel v prezidentských voľbách, podľa Dvorského by to znamenalo prekreslenie politickej mapy.

„ Strana Hlas-SD by sa postupom času pravdepodobne fragmentovala, no možno očakávať, že väčšina poslaneckého klubu by pokračovala v podpore vlády a premiéra Fica, ktorým vyslovili dôveru. Ideologická blízkosť subjektov by mohla viesť aj k absorpcii značnej časti jej poslaneckého klubu aj elektorátu stranou Smer-SD,“ predpokladá.

Nevýhody kandidatúry

Dáta v súčasnosti podľa politológa ukazujú, že ak by sa predseda Hlasu rozhodol kandidovať, vstúpil by do súboja o prezidentské kreslo ako veľký favorit. Dvorský ale podotkol, že kampaň má vlastnú dynamiku a ne jeden favorit v histórii napokon neuspel. Poukázal i na to, že táto pozícia má aj svoje nevýhody, keďže ostatní kandidáti napríklad zvyknú na favorita cieľiť svojou rétorikou.

„ Ak by kandidoval, v kampani by musel byť obhajcom aktuálnej vlády, všetkých pozitívnych aj negatívnych dopadov jej vládnutia. Musel by tiež čeliť kritike ohľadom konzistentnosti svojich postojov, napríklad aj v tom, že od Fica odchádzal hlásajúc nový štýl politiky, a nakoniec to bol práve Pellegrini, kto odmietol premiérske kreslo a vrátil k moci Fica či Danka,“ dodáva politológ na margo prípadnej kandidatúry Pellegriniho.

Dankove politické obchody

U predsedu SNS Andreja Danka podľa Dvorského už dlhodobo možno badať väčší príklon k Ficovi než k Pellegrinimu. „ Andrej Danko si uvedomuje, že bez SNS by táto vládna konštelácia nebola možná, a preto sa snaží politicky zobchodovať prípadnú podporu SNS pre Pellegriniho,“ myslí si politológ.

Peter Pellegrini sa k svojej potenciálnej prezidentskej kandidatúre dosiaľ nevyjadril, opakovane uviedol, že tak urobí po novom roku. Dodal ale, že v strane Hlas jeho kandidatúru zvažujú. Predseda SNS Danko pred časom vyjadril v politickej diskusii TV Markíza Na telo obavu, že ak by bol Pellegrini prezidentom, vláda by sa rozpadla.

Preskupovanie síl

Označil vtedy za potrebné, aby vládna koalícia hľadala aj iného kandidáta, ktorý by bol schopný poraziť opozičného kandidáta za prezidenta, a to bývalého ministra zahraničných vecí Ivana Korčoka. Danko dodal, že SNS hľadala i vlastného kandidáta, diskutovalo aj o jeho vlastnej kandidatúre. Pre Danka je podstatné i to, čo by sa stalo s Hlasom-SD, ak by jeho predseda úspešne kandidoval na prezidentský post.

Dodal, že počul vyjadrenia predsedu strany Smer-SD Roberta Fica o preskupovaní politických síl a vyjadril sa, že ho tieto slová vystrašili (Fico v sobotu 2. decembra v relácii RTVS Sobotné dialógy poprel, že by svojimi slovami na straníckom sneme Smeru-SD narážal na zlúčenie s Hlasom, podľa neho ide o ambíciu integrovať menšie strany, ktoré sa hlásia k ľavicu, pozn. SITA).

Podmienky SNS

„ My musíme vedieť, čo bude s Hlasom, ak Pellegrini odíde,“ zdôraznil Danko. Neskôr sa v médiách objavili informácie, že SNS si kladie podmienky pre podporu Pellegriniho potenciálnej prezidentskej kandidatúry, údajne prejavili záujem o ministerstvo hospodárstva či post predsedu NR SR.

„ Akékoľvek rokovania o prípadnej podpore prezidentskej kandidatúry je možné uskutočniť po rozhodnutí Petra Pellegriniho, či takúto kandidatúru prijme, alebo nie,“ reagovala pre agentúru SITA strana Hlas-SD. SNS na otázku, či môže potvrdiť rokovania o podpore či o kladení podmienok, nereagovala.

Viac k témam: Kandidát na prezidenta, Politológ, Predseda parlamentu, Predseda Slovenskej národnej strany (SNS), Premiér Slovenskej republiky, Prezidentské voľby na Slovensku 2024

Zdroj: SITA.sk – Prípadné víťazstvo Pellegriniho v prezidentských voľbách by mohlo viesť aj ku koncu strany Hlas-SD, tvrdí politológ © SITA Všetky práva vyhradené.

Autor: SITA

Na Týždni vedy a techniky sa predstavila aj mladá Revúčanka so svojim výskumom [🔗](#)

📅 29. 12. 2023, 9:34, Zdroj: [rimava.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 4 464 GRP: 0,10 OTS: 0,00 AVE: 440 EUR

29. decembra 2023 | Revúca | Správy z regiónu | Školstvo | Zdravie a voľný čas | Životné prostredie |

Zdroj: OZ Vyšší level

REVÚCA – Občianske združenie (OZ) Vyšší level v Revúcej bolo založené so zámerom podporovať šport a spoločenské podujatia v Revúcej i okolí. Vďaka sponzorom dokážu zorganizovať akcie ako napríklad Canicross (cezpoľný beh s jedným alebo viacerými psami, pozn. red.) Revúca, „zimnú kúpačku“ s názvom Ladový Magnezitár alebo tiež športové podujatie Magnezitiáda. Deti a mládež nevedú iba k športu, ale podporujú aj vedu a výskumy. OZ bolo nápomocné aj pri podpore mladej študentky a jej výskumnej činnosti.

Začiatkom septembra Asociácia pre mládež vedu a techniku – AMAVET spustila registráciu 26. ročníka Festivalu vedy a techniky AMAVET 2023, kde žiaci stredných a základných škôl z celého Slovenska mali možnosť zrealizovať svoje nápady a prihlásiť bádateľské projekty individuálne alebo v dvojčlenných tímoch. Krajské kolá sa uskutočnili v októbri, z ktorých najúspešnejší súťažiaci postúpili na celoslovenské finále súťaže mladých vedátorov.

Celoslovenskej prehliadky, ktorá otvárala Týždeň vedy a techniky na Slovensku, sa v novembri 2023 zúčastnila aj Nina Natália Vavreková, študentka Evanjelického gymnázia v Tisovci a členka AMAVET klubu 939.

"Podobné výskumy sú finančne náročné, preto sme mladú výskumníčku podporili v jej výskumnej činnosti finančným príspevkom z Nadácie Tesco, v ktorom sme získali druhé miesto," priblížili z OZ Vyšší level na svojej stránke na sociálnej sieti.

Nina sa venovala vo svojom výskume rastline Moringa oleifera – takzvanej superpotravine 21. storočia. "Skúmala, ako moringa vplýva na nutričné zloženie kozieho mlieka a slepačích vajec. Dospela k pozoruhodným výsledkom, keď laboratórne rozbory dokázali výrazné zlepšenie obsahu prospešných mastných kyselín v kozom mlieku, zvýšenie vápnika vo vaječnej škrupinke a hlavne extrémne zníženie cholesterolu v slepačích vajciach," uviedli z OZ.

Projekt počas Festivalu vedy a techniky v Bratislave zaujal laickú verejnosť, ktorá poväčšine moringu zatiaľ nepozná, ale aj členov odbornej poroty. "Výskum moringy bude mať pokračovanie aj naďalej, v spolupráci s katedrou botaniky na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** bude Nina skúmať, aký vplyv má moringa jej hlavný rastový hormón zeatín na rastliny. Držme jej palce v ďalšej výskumnej činnosti," dodali.

Zdroj: OZ Vyšší level

Odoberajte novinky spravodajského portálu Rimava.sk, ktoré vám v e-mailovej schránke budú prísť pravidelne.

Email

Zoznam laureátov je už známy: Týchto 5 osobností získa Cenu KSK za rok 2023

29. 12. 2023, 9:46, Zdroj: [kosice.dnes24.sk](https://www.kosice.dnes24.sk), Vydavateľ: internet.sk, a. s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 2 261 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 322 EUR

Režisér, speváčka, huslista, kolektív a jedna posmrtná pocta. Pozrite si, kto získa Cenu Košického samosprávneho kraja za rok 2023.

Zdroj: TASR/Jakub Kotian, TASR/Martin Baumann

„Výnimoční a inšpiratívni – toto sú osobnosti Košického samosprávneho kraja za rok 2023,“ týmito slovami začal svoj nový status na Facebooku košický župan Rastislav Trnka, v ktorom prezradil zoznam tých, ktorí budú ocenení na slávnostnom ceremoniáli. Ten sa uskutoční v apríli budúceho roka.

„Opäť sme za zapotili! Vybrať z dlhého zoznamu šikovných a inšpiratívnych východniarov piatich na Cenu Košického samosprávneho kraja a jednu historickú osobnosť regiónu, je poriadna makačka,“ poznamenal Trnka.

Cenu KSK za rok 2023 získajú:

Ján Ďurovčík (choreograf, tanečník a režisér)

Karol Petróczi (huslista, koncertný majster, hudobný pedagóg a zbormajster)

Szidi Tobias (speváčka a herečka)

kolektív právnickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Jozef Tomko in memoriam (kardinál, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov a emeritný predseda Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy)

„Mimochodom, vedeli ste, že od prvej transfúzie krvi na Slovensku uplynulo už 100 rokov? To je dôvod, prečo v kategórii Historická osobnosť regiónu oceníme práve profesora Jána Kňazovického – prvého dekana Lekárskej Fakulty **UPJŠ** a priekopníka v oblasti krvnej transfúzie a angiografie,“ doplnil predseda KSK.

Na archívnych foto: Szidi Tobias a Ján Ďurovčík

Zdroj: Dnes24.sk

Autor: Global24 s.r.o.

Svet okolo nás [🔗](#)

📅 29. 12. 2023, 14:44, Relácia: **Svet okolo nás**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Martin Pizňak**
Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 468 EUR**

[strojový prepis] ...*Viac zaujímavostí o tejto exotickej rastline mi porozprával botanik **Martin piznak**. Muškátový oriešok pochádza z rastliny, ktorú nazývame my ristika frakrans muškatovník vonavi je to dvojdomy strom. To znamená, že máme jedince, ktoré sú buď samce alebo samice a teda musíme mať vždy pár, aby so stromy priniesli plody...*

Jazykové okienko december [🔗](#)

📅 29. 12. 2023, 15:53, Zdroj: reginavychod.rtvs.sk [🔗](#), Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 107 036 GRP: 2,38 OTS: 0,02 AVE: 1469 EUR

Facebook Instagram

O tom, ako správne používať problematické slová a slovné spojenia, hovorí jazykovedkyňa Marianna Sedláková, vedúca Katedry slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach.

JO_zahryznut_na;sedlakova Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

O tom, ako správne používať problematické slová a slovné spojenia, hovorí Stanislava Spáčilová, odborná asistentka v Inštitúte slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.

JO_jednorazovy;spacilova Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

JO_meritko_lomitko;spacilova Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

Živé vysielanie ????

Rádio Regina Východ 17:00 - Žurnál Rádia Regina

Rozhlas

Nový rektor: Keď študentovi na skúške povolíte mobil aj ľaháky, už nemá ako podvádzať

29. 12. 2023, 19:30, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Elena Danková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák, Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 53 829 GRP: 1,20 OTS: 0,01 AVE: 1147 EUR

Nový **rektor**: Keď študentovi na skúške povolíte mobil aj ľaháky, už nemá ako podvádzať

Dostanú otázky a komisia príde o hodinu.

Prezidentka vymenovala nového **rektora UPJŠ** Košice (5 fotografií)

KOŠICE. V auguste 2023 sa funkcie **rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach ujal bývalý dekan Lekárskej fakulty **UPJŠ** a kardiológ **DANIEL PELLA**.

Po dvoch štvorročných funkčných obdobiach vystriedal **rektora** Pavla Sováka z prírodovedeckej fakulty. Nový **rektor** v rozhovore prezradil, aké sú jeho priority a ciele, čo podľa neho študentom chýba aj aký nový študijný program navrhol.

„Nielenže iné krajiny bojujú o našich študentov, ale aj my by sme sa mali usilovať o tých zahraničných. Keď z neho bude dobrý odborník a ostane u nás pracovať, je jedno, akú má národnosť,“ hovorí o aktuálnej snahe vlády znížiť počet cudzincov na našich lekárskech fakultách, ale dodáva, že keby sa štát o všetko staral tak, ako má, potom by sme nemuseli mať toľko zahraničných študentov.

Jedným z dôležitých prvkov hodnotenia vysokých škôl je však podľa **rektora** aj internacionalizácia, ktorá zahŕňa rozhodne významnejšiu spoluprácu so zahraničím. „Zahraniční študenti u nás, naši študenti v zahraničí alebo zahraniční učitelia u nás, to všetko zvyšuje kvalitu,“ dodáva Pella.

V rozhovore s **Danielom Pellom** sa dočítate: akú dilemu rieši ako **rektor** a čo podľa neho lekárom chýba, ako študenti podvádžajú a ako sa skúšanie môže zmeniť, prečo je niekedy naozaj lepšia figurína ako živý pacient, čo vraví na aktuálne, ale aj staré kauzy spájané s **UPJŠ**, ako chce dosiahnuť zvýšenie dotácií vysokého školstva, v čom by sme si mali zobrať príklad z Českej republiky, aký nový študijný program s využitím IT technológií a umelej inteligencie plánuje. **Rektor Daniel Pella** je bývalým dekanom lekárskej fakulty. (zdroj: Elena Danková)

Aké boli vaše prvé kroky v pozícii **rektora**?

Najdôležitejšie smerovali k tomu, aby chod všetkých vecí, ktoré na univerzite fungujú, pokračoval plynulo ďalej. Rovnako dôležitou prioritou bola tvorba nového tímu prorektorov a dnes už môžem povedať, že je vyrovnaný, pravidlá rešpektujeme všetci.

Snažili sme sa v úvode nájsť všetky pozitíva, ktoré môžeme ďalej rozvíjať, a urobiť si interný audit, ktorého cieľom bolo zistiť reálny stav vecí. Univerzitu viedol predchádzajúci **rektor** profesor Sovák veľmi dobre a **UPJŠ** ako taká zaznamenala v posledných rokoch významný progres.

Na druhej strane nikto nie je neomylný a nemôže povedať, že robí veci na 100 percent, preto je dobré pozrieť sa do histórie a poučiť sa z nej. Preto sa snažíme robiť veci ešte efektívnejšie.

Ktoré slabiny vám ukázal interný audit?

Niektoré projekty žili dlho, ale neprinášali požadovaný benefit. Dôvody boli rôzne. Práve preto treba byť adaptabilný a hľadať to, čo je momentálne priechodné. Možno bolo treba vtedy zľaviť a ísť na menšie sumy, menšie projekty. A pokúsiť sa získať zdroje pre univerzitu aj inými spôsobmi.

Aké zmeny ste urobili po prevzatí funkcie **rektora**?

Hlavne zmeny v spôsobe a kvalite výučby. Musím povedať, že jedným z hlavných motívov pre kandidatúru na post **rektora** bolo to, že sa mi nie celkom pozdávali metódy výučby našich študentov.

Sám môžem povedať, že som bol dekanom lekárskej fakulty dve funkčné obdobia a aj napriek tomu sa mi nepodarilo zlepšiť všetko k lepšiemu. Stále existujú pracoviská, ktoré ako keby učili tak, ako keď som bol ja študentom. To nie je akceptovateľné v dnešnej dobe. Študenti aj preto mnohokrát nezostávajú na Slovensku, pretože si vedia porovnať kvalitu študijných metód u nás a v zahraničí, pracovných perspektív doma i v cudzine.

Toto sme mali na **UPJŠ** na relatívnej nižšej úrovni. Na dobrej úrovni sme mali výskum a získavanie medzinárodných a domácich grantov. Na druhej strane treba povedať, že granty nemajú byť pre granty, ale majú mať vždy nejaké praktické výstupy. Pretože niektoré veci boli akoby robené tak, že chýbali výstupy pre prax. Teší ma, že posledná úradnícka vláda prišla s grantmi, ktoré majú mať kapitalizovateľný výskum - majú niečo konkrétne priniesť.

Ako nesprávne učia niektoré pracoviská? A ako by ste to zmenili?

Momentálne na Slovensku prevláda memorizačný spôsob učenia. Študent sa naučí z učebnice a keď dobre odpovedá na otázky, dostane dobrú známku. Dokonca mi niektorí vyučujúci posielajú sťažnosti, že niektorým študentom pri skúške našli v uchu načúvací aparát alebo ťahák niekde v rukáve. Ale moderné skúšanie nemá byť o tom.

Vo vyspelom zahraničí to funguje tak, že študent pri skúške dostane otázky a môže mať notebook, prednášky, mobil aj všetku študijnú literatúru pri sebe. Komisia príde o hodinu a začne sa s ním na danú tému rozprávať. Nie je to jeho monológ, oni spolu diskutujú, a tak komisia presne overí, ako sa v danej problematike orientuje. Je to časovo náročnejšie ako písomný test pre celú skupinu naraz.

Ale tento systém dáva nabok hocikaké možnosti podvádžania, lebo to vidíte hneď, či študent čaká na odpoveď z ucha a či dobre reaguje na otázky. Znižuje možnosti nečestných postupov na oboch stranách.

Na to prišli krajiny, ktoré sú o veľký krok pred nami, už dávno. Pochopiteľne, testujú aj písomne. Niekedy sa stane, že medik je výborný praktik, ale testy mu nejdú. On by radšej robil, je prakticky zručný a dobrý analytik. A možno v tých testoch až príliš špekuluje.

Na lekárskej fakulte ste zriadili veľké centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny, kde majú študenti možnosti inovatívnych metód vyučovania bez traumatizácie pacientov alebo ich neúmerného zaťažovania. To znamená, že študenti už nebudú tak často v kontakte s pacientmi? Nie je to na škodu, keďže pacienti sa často v nemocniciach sťažujú práve na chýbajúci ľudský prístup a pochopenie zo strany personálu?

Pacient má svoje práva. Nemusí mu byť príjemné, keď ho navštívi 20 študentov za deň a každý z nich mu napríklad pohmatá pečeň. On je chudák potom z toho celý ubolený. Dá sa to urobiť aj na moderných simulátoroch. Napríklad figurína môže aj 20-krát zomrieť, až kým študent napokon neurobí správnu resuscitáciu.

Na druhej strane patrí medzi veľkých kritikov toho, že lekári sa málo rozprávajú s pacientmi. Nevysvetľujú detailne, aká je prognóza ich ochorenia a prečo berú práve tieto lieky. Netvrdím, že je to chyba samotných lekárov. Systém je nastavený zle - lekár musí vyšetriť priveľa pacientov za príliš krátky čas.

Nie vlastnou vinou sú preťaženi, chýba im čas na prínosný rozhovor s pacientom. Preto majú aj študenti medicíny v rámci štúdia predmety, ktoré rozvíjajú empatickú komunikáciu s pacientmi.

Jeden z vašich hlavných cieľov vo funkcii **rektora** je aj zvýšenie dotácií vysokého školstva na Slovensku. Ako by ste to chceli dosiahnuť?

Pri rozpočte je našou povinnosťou, aby sme na dvere ministra školstva búšili a žiadali viac financií. Minulý rok sme dostali rozpočet, ktorý bol takmer identický s tým predchádzajúcim, ale všetko zdraželo, potom len veľmi ťažko udržíte tú istú kvalitu. O rozvoji ani nemôžete hovoriť.

Vláda premiéra Ódora pripravila pre všetky vysoké školy 300 miliónov eur. Prichádzajú však aj výkonnostné zmluvy, čo vítam ako svetielko na konci tunela, že nás konečne budú hodnotiť aj podľa kvality. Dostaneme viac financií, keď budeme lepší. To znamená, že lepšie univerzity by mali dostať o čosi viac financií. Posledné diskusie s novými predstaviteľmi rezortu školstva aj na úrovni Slovenskej rektorskej konferencie ukazujú, že rozpočet pre rok 2024 bude vyšší.

Nemalo by sa to diať tak, že napríklad lekárska fakulta si z peňazí, čo získala za štúdium zahraničných študentov, rekonštruje vlastné priestory, lebo štát sa o to nestará. Keby sa štát o všetko staral, ako má, potom by nemusela mať lekárska fakulta toľko zahraničných študentov.

Myslím si, že aj tieto veci treba s novým ministrom školstva a ďalšími predstaviteľmi vyjednať tak, aby došlo k posunu. Ja považujem v živote len dve veci za absolútnu prioritu. Zdravie a vzdelanie. Akonáhle budeme mať ľudí, ktorí nebudú zdraví, nebude to dobré s touto krajinou. A ak chceme, aby sme sa posúvali dopredu, edukácia národa sa musí zvyšovať.

Noví **rektor** v Košiciach sa zhodli na tom, že si budeme dávať ciele, ktoré sú realistické, chceme univerzitám vrátiť ich prirodzený rešpekt v očiach našich spoluobčanov. Jedine vyššia kvalita je receptom, ako sa to môže urobiť.

Vláda chce znížiť počet zahraničných študentov na lekárske fakultách v prospech domácich, aby sme si vychovali viac lekárov, ktorých je dnes nedostatok. Čo si o tom myslíte?

Myslím si, že nové riešenie netreba ani vymýšľať, pretože Česká republika už v roku 2018 zaviedla obdivuhodný systém. Študent sa zhruba na úrovni 3. – 4. ročníka rozhoduje, kam chce ísť. My ho môžeme motivovať. Napríklad ak pôjdete do okresu Svidník robiť reumatológa, garantujeme vám, že keď doštudujete, budete tam mať miesto. Okrem toho ten študent dostáva počas štúdia relatívne slušné štipendium.

Na konci roku 2023 dosiahli v Čechách stav, keď môžu povedať, že už si „môžete založiť rodinu aj na Ostravsku“, lebo tam bude dost pediaterov. „A môžete dostať infarkt už aj v Karlových Varoch“, lebo tam bude dost kardiológov. To znamená, že ten systém funguje, ale nie je to len o samotnom navýšení domácich študentov.

Myslím, že dôvodom zníženia počtu zahraničných študentov bolo aj to, že tu len využívajú štúdium a zväčša sa vrátia pracovať domov alebo inde.

Aj to sa dá zmeniť. V Španielsku, Grécku, Portugalsku dostane štátny lekár nástupný plat nižší ako u nás. A Španieli, Gréci aj Portugalci u nás študujú. Mali by sme o nich zabojovať. Všetky iné krajiny bojujú o našich študentov, ale aj my by sme sa mali usilovať aj o tých zahraničných.

Keď z neho bude dobrý odborník a ostane u nás pracovať, je jedno, akú má národnosť. Aj keby sme mali na to možnosti a prijali by sme teraz o 100 slovenských študentov viac, neprijmeme väčšiu kvalitu, čo je v rozpore s tým, čo som povedal pred chvíľou.

Zahraniční študenti však boli často považovaní za slabších v porovnaní s celkovým priemerom...

Prvé ročníky áno. Zvykajú si na prostredie, jazyková bariéra ich brzdí atď. Ale keď cítia, že sa blížia k praxi, dochádza k významnému zlepšeniu. A naši študenti vtedy akoby stagnovali.

Ak dáme medikom primerané štipendium a perspektívu osobného a kariérneho rastu, myslím si, že tu študenti, či už domáci alebo zahraniční, ostanú.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Košická nemocnica vyplatila lekárovi Jenčovi plat, o ktorý sa súdil Čítajte

Vlani bola schválená novela zákona o vysokých školách. Vy ste boli proti jej prijatiu. Prečo?

Pretože dávala **rektorom** o čosi vyššie kompetencie, ale naopak fakulty posúvala v niektorých smeroch až do suterénu. Ak akademický senát prijme rozhodnutie, podľa nového zákona má **rektor** právo toto rozhodnutie zrušiť. Senát má právo znovu zasadnúť, prijať taký istý záver, ale nie je to ako v parlamente, že prerazí odpor **rektora**. Ja mám dokonca právo zrušiť celý akademický senát.

Toto sú prvky, ktoré v demokraciách v Európe a v USA žiadny zákon neobsahuje. Novela navyše prináša oveľa viac byrokracie. Bolo by dobré urobiť úpravy, ktoré nás vrátia medzi vyspelé európske krajiny. Logicky si kladiem otázku - drvivá väčšina našich študentov, ktorí odídu do zahraničia, odíde do Čiech - prečo sme neprijali podobnú novelu ako Česká republika?

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Vedec a pedagóg obťažoval študentku. Z univerzity dostal výpoveď, na súde podmienku Čítajte

Nedávno médiami preletela kauza vášho bývalého zamestnanca, učiteľa Jozefa Černáka, ktorého súd uznal vinným, že kontaktoval a sledoval študentku proti jej vôli. Prijali ste nejaké opatrenia? Môže sa pedagóg dostať k súkromným číslam mobilov študentov?

Pedagógovia nemajú prístup k súkromným číslam študentov. Nemali by sa k nim dostať. Ale aj moje číslo má veľa ľudí, ktorým som ho nedal. Aj mne pán Černák vypisoval množstvo mailov krátko pred voľbami, kde napádal bývalé vedenie univerzity a rátal s tým, že ja budem mať iný názor na to, čo sa stalo.

Nemôžem mať na to iný názor. Je to obťažovanie, ktoré je neprípustné. Myslím si, že ten človek, ktorý hovorí, že také veci v budúcnosti vieme na 100 percent vylúčiť, nehovorí pravdu. Aj na tej najlepšej univerzite na svete sa môže stať, že dôjde k niečomu zlému medzi študentmi a vyučujúcimi.

Študenti u nás majú niekoľko možností. Jednou z nich je čierna skrinka, kde môžu anonymne podať sťažnosť, ktorou sa budeme zaoberať. Potom je tu možnosť vytvárať taký vzťah so študentmi, aby nemali strach z vedenia a z vyučujúcich. My sme vždy v partnerskom vzťahu so študentmi, učiteľia by sa nemali vyvyšovať nad študenta. Čo však nevyklučuje to, že na skúškach má byť vyučujúci prísny.

Plánujeme zriadiť aj úrad univerzitného ombudsmana, ktorý bude nezávislý od vedenia univerzity a jeho riešenia problémov pre študentov by mali byť prínosom. Začiatkom budúceho roka bude výberové konanie na tento post. Aj v Čechách je to už štandardom.

Verejnost zaujal aj prípad lekára 1.internej kliniky Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Štefana S., ktorý pôsobil aj na Lekárskej fakulte **UPJŠ** ako odborný asistent. Ten sa vyhrážal smrťou prednostky kliniky, za čo bol vo väzbe, z ktorej ho už prepustili. Je ešte zamestnancom lekárskej fakulty? Bude u vás ďalej pracovať?

V ten deň, keď sme sa dozvedeli, že je stíhaný pre takýto čin, sme s ním rozviazali pracovný pomer. Poznám stanovisko dekana lekárskej fakulty a určite nebude znova zamestnancom **UPJŠ**.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Lekára, ktorý hrozil kolegom, pustili z väzby, je na psychiatrii. Znalkyňa: Je nebezpečný Čítajte

Ako ochránite svojich zamestnancov pred tým, aby dotyčný naplnil hrozby, ktorými sa vyhrážal?

Vyhrážal sa zabitím dokonca aj mne, pričom túto informáciu mám nepriamo z vášho denníka a osobne som vyhrážkam nečelil. Ak mi dáte návod, ako sa ochrániť, privítam to. Berieme vážne všetky potenciálne hrozby, aj tie, nad ktorými by sa iní ľudia len pousmiali. Čiastočne tomu môže pomôcť aj kamerový systém, ktorý máme na univerzite. Ale ten tiež zákony nedovoľujú dať všade.

Nedávne šokujúce udalosti z Karlovej univerzity hovoria o nutnosti prijať opatrenia na úrovni celej Slovenskej republiky, aby sa zvýšila bezpečnosť nielen na univerzitách, ale pre všetkých občanov Slovenska.

V minulosti sa lekárska fakulta aj univerzita zviditeľnila i kauzami, v ktorých niektorí členovia vedenia čelili obvineniam z korupcie, rodinkárstva pri skúškach či ovplyvňovania senátu pri voľbách **rektora**. Aj vy sám ste boli ako dekan stíhaný pre podplácanie, že za hlasovanie v prospech exdekana Leonarda Siegfrieda ako kandidáta na **rektora** ste členovi akademického senátu ponúkali funkciu na fakulte, ale prokurátor obvinenie zrušil, lebo v tom skutku nevidel trestný čin. Ako si na tie kauzy spomínate a aké ponaučenie ste si z nich vzali vy osobne aj vedenie fakulty či univerzity, prípadne ste potom urobili nejaké protikorupčné opatrenia?

Preberal som fakultu v situácii, keď nebola jednotná, naopak, vytvorili sa skupiny ľudí, ktoré proti sebe istým spôsobom, v rámci akademických diskusií, bojovali. Orgány na to určené vo viacerých veciach rozhodli a ja tieto rozhodnutia rešpektujem.

Slúži ku cti vtedajšiemu predsedovi akademického senátu, že sa mu podarilo, možno aj s mojou pomocou, dať drvivú väčšinu ľudí na fakulte znovu dokopy. Ustanovili sme mnoho nových pravidiel, ktoré celkovo zvýšili transparentnosť na fakulte. Bolo to veľmi náročné obdobie, ľudia spravidla nemajú radi veľké zmeny, ale napokon to prinieslo pre fakultu aj pozitívne zmeny.

Aj zo zlých vecí sa dá vždy poučiť. Najdôležitejšie je robiť svoju prácu čo najlepšie, podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia tak, ako je to napísané aj v Hippokratovej prísaha. Žiaľ, nedá sa niekedy zabrániť vplyvu na zdravie. Moje stíhanie bolo nespravodlivé. Nedá sa to vrátiť späť...

Ale história nás učí, že nespravodlivo možno človeka aj odsúdiť, ba kedysi dávno aj upáliť. Preto to dnes považujem za uzavretú kapitolu. Snažím sa konfliktom predchádzať, problémy riešiť v čase ich identifikácie, ale to by som robil aj bez spomínaných kauz.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Analytička: Vysoká škola nie je eseročka **rektora**, musí sa zodpovedať verejnosti Čítajte

Váš predchodca **Pavol Sovák** bol tretím najlepšie zarábajúcim **rektorom** spomedzi všetkých verejných vysokých škôl a univerzít na Slovensku. V poslednom roku, keď viedol univerzitu, poberal vyše 8,5 tisíc eur mesačne. Je podľa vás takýto plat pre **rektora UPJŠ** oprávnený? Koľko zatiaľ schválila akademická rada vám?

Neprináleží mi hodnotiť plat **rektora** Sováka. Univerzitu posunul so svojim vedením vyššie, splnil úlohy, ktoré splniť mal. V rámci univerzity boli ľudia, ktorí zarábali aj viac ako on vďaka kombinácii výskumných aktivít a štandardného ohodnotenia.

Mne schválili plat 6 600 eur v hrubom. Tým, že som sa stal **rektorom**, výška môjho príjmu klesla. Pracujem totiž aj vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH), kde by som pri plnom úväzku mal vyšší príjem. Teraz mám vo VÚSCH úväzok 0,4.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Rektori zarábajú aj viac ako prezidentka či ministri. Pozrite si rebríček ich platov Čítajte

Aká je vo VÚSCH vaša funkcia?

Som prednostom II. kardiologickej kliniky. Nie som intervenčným kardiológom, robím prevenciu. Nieкто má ako zábavu chodiť po víkendoch na výlety, pre mňa je zábavou čítať, študovať, čo je nové v kardiológii.

Aj teraz som členom medzinárodných výskumných tímov, ktoré riadia výskum nových liekov, okrem iného aj v spolupráci s Harvardovou univerzitou v Bostone. Dnes sú viaceré takéto lieky už aj v našich lekárňach.

Jeden z veľkých zápasov, ktoré musím ja osobne vo svojom vnútri prežívať, je, že mám rád kardiológiu, nechcem od nej odísť. A mám rád aj túto univerzitu. Ostáva menej času na koničky, na rodinu.

Musí to byť o nejakom kompromise, ktorý je teraz v prospech univerzity. Je veľmi veľa profesií na Slovensku, aj štátnych, kde sú platy oveľa vyššie, ale nehovorí sa o tom. Ja osobne považujem za najdôležitejšie to, aby **rektor** ozaj pozdvihol univerzitu.

Aj ja som si dal záväzok, že ak by som bol neúspešným **rektorom**, že by som nespĺnil ciele, ktoré mi stanovila správna rada, svoju funkciu ponúknem. Funkcia nikdy nebola mojím životným cieľom. Môže však byť nástrojom k pozitívnym zmenám.

Nechcel som tretíkrát kandidovať za dekana, a to aj napriek tomu, že sa nám podarilo splniť viacero cieľov. Zásada dvakrát a dosť platí v mnohých oblastiach a bol by som zlým dekanom, keby som za seba nemal adekvátnu náhradu (súčasným dekanom je Peter Jarčuška -

pozn. red.). Každý musí byť nahraditeľný.

Aké sú vaše spomínané ciele ako nového **rektora**?

Zlepšenie kvality štúdia. Zlepšenie vyjadrovania sa študentov na našu adresu, či vidia nejaké zmeny k lepšiemu, permanentnými monitorovaniami kvality štúdia. A aby sa financovanie vysokých škôl dostalo na lepšiu úroveň, ako je v súčasnosti. Zaslúžila by si to aj drvivá väčšina zamestnancov univerzity, z ktorých niektorí dnes pracujú za takmer najnižší plat, aký je možné dať.

Nechcem byť **rektorom** naveky. Momentálne je moje presvedčenie také, že aj keby boli so mnou veľmi spokojní, štyri roky rektorskej funkcie pri mojom veku (61) budú postačujúce. Budem rád, keď sa nájde vhodný nástupca, ktorý to žezlo prevezme. Na záver svojej kariéry by som sa rád venoval čisto kardiológii. Na Slovensku napríklad až doposiaľ nemáme vlastnú učebnicu celej kardiológie.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokKorupcia na medicíne: 12-tisíc eur nevrátil, mal pocit, že ich už nechce Čítajte

Budete rušiť niektoré študijné programy alebo pridávať nové?

Je to dynamická záležitosť. Predpokladám, že zrejme nedôjde k redukcii študijných programov. Medzi výkonnostné ciele sme si dali, že chceme vytvárať aj nové študijné programy. Jeden z nich som navrhol aj ja sám.

Pacienti nie sú spokojní s tým, že musia dlho čakať za popismi, výsledkami, posielajú ich z jedných dverí čakať do druhých, potom výsledok priniesť opäť do prvých dverí a zase čakať.

Myslím si, že by bolo vhodné zaviesť študijný program pre záujemcov, ktorí majú sčasti medicínske a sčasti IT vzdelanie. Keď budú systémy dokonale fungovať, nielenže budú vidieť nález pacienta, ale uvidia aj nálezy ďalších 20 podobných.

Niektorí z nich boli liečení takto, iní druhou metódou a lekár si bude vedieť už aj porovnať výsledky jednotlivých metód. Táto kooperácia dramaticky ušetrí čas lekárom. Pomocou umelej inteligencie a IT technológií už dnes dokážeme nájsť aj úplne mikroskopické odchýlky.

Ako sa bude tento nový študijný program volať?

Názov nie je až taký dôležitý ako obsah. Bol by to nejaký asistent lekára zameraný na zobrazovacie metódy v zdravotníctve. Napríklad kratšia forma tohto názvu. Je mnoho IT odborníkov, ktorých baví medicína, ale chýba im vzdelanie v tejto oblasti.

A naopak je mnoho lekárov, ktorí sú menej zdatní v technike. Medzičlánok nového študijného programu by mohol vyriešiť tento problém. Aj v rámci iných fakúlt a iných programov by sa dali vytvoriť takéto krásne nové inkluzívne programy.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokKauza voľby **rektora UPJŠ**: Dekan Pella a exdekan Siegfried sú nevinní Čítajte

Autor: Elena Danková

Tehotná v prvom ročníku, typická Rómka? A dá sa odpustiť tomu, kto napadol moje dieťa? [↗](#)

📅 29. 12. 2023, 19:30, Zdroj: korzar.sme.sk [↗](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Anna Novotná, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 64 129 GRP: 1,43 OTS: 0,01 AVE: 1224 EUR

Rozhovory, ktoré zostanú v hlave.

Rok 2023 bol bohatý na udalosti. Redaktori Korzára mapovali dianie na východnom Slovensku a pri svojej práci toho zažili naozaj mnoho. Postupne prinášame ich príbehy a postrehy, aby sme vám tak ponúkli možnosť nahliadnuť aj do zákulisia našej práce.

VÝCHODNÉ SLOVENSKO. Nie som fanúšikom bujarej koncoročnej veselosti, o polnočnej petardovej kanonáde ani nehovorím.

A veľmi mi nejde ani to povestné bilancovanie, čo nám rok dal a vzal, rozoberanie úspechov a prehier, spomienky na to, či sme sa viac smiali alebo plakali....

Čo sa stalo, stalo sa. Raz sa darilo viac, raz menej. Načo to ešte rozpitvávať?

Keď sa niečo pos....kazilo, zeme guľa sa kvôli jednej našej chybe neprestala točiť, nenastala apokalypsa. Týmto sa utešujem priebežne celý rok, keď sa niečo nepodarí.

Polená, ktoré nám život tohto roku hodil pod nohy, sa nám môžu zdať priveľké, ale nemali by sme dovoliť, aby nás prevalcovali.

Dá sa povedať, že denne som svedkom toho, ako sa ľudia rôznym spôsobom pasujú so životom.

Pri práci editorky mi denne prejde cez ruky obrovské množstvo textu. Udalosti radostné i smutné, kauzy, úspechy, prísery, skrátka všetko, čo je súčasťou nášho života. A aj rozhovory s ľuďmi, ktorí nám môžu byť inšpiráciou.

V hlave mi utkveli najmä tri ženy, pre ktoré osud nachystal nie polená, ale poriadne klady. Ale nezlomil ich.

A ich slová môžu byť povzbudením do nového roka, že sa dá popasovať so všetkým, čo nám život priniesie.

Na slovo mama čaká 12 rokov

Zbožným želaním každej mamy je zdravé dieťa. Ale nie každej mame sa toto želanie splní.

Michaela z obce Kučín pri Bardejove má 12-ročného syna Ondrejka.

Je autista.

Ešte nikdy ju neoslovil, nepovedal slovo mama. Život s ním ju však veľa naučil.

„Keď vidím Ondrejka sa usmievať, že je šťastný, že sa naučil poskladať novú skladačku, pochválím ho a on sa smeje, to je to, čo ma najviac nabíja,“ opisuje život s hendikepovaným synom žena, ktorá popri tom pomáha aj iným a založila Občianske združenie Nevyautuj autistu.

„Jednorodičia s autistickým dieťaťom to majú oveľa horšie. Nikoho to nezaujíma, nikto im nepomôže. Pracovať nemôžu, žijú z príspevkov dokopy zo 700 eur. Žena matka sama platí bývanie, stravu, cestovanie a terapie, čo sa ani nedá. Minule som jednej pani poslala 700 eur, čo sme vyzbierali cez združenie, lebo bola vo veľmi ťažkej situácii.“

Prečítajte si rozhovor s Michaelou Tóthovou.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Mama autistu: Hodinu sa pozerám na trpiace dieťa nalepené na dverách, lebo zákon to káže Čítajte Priniesla dieťa z pôrodnice a utekala do školy

Koľkokrát ste si povzdychli, že to ten osud mohol zariadiť inak, že keby ste pochádzali z iných pomerov, bolo by všetko jednoduchšie. Že keby ste mali lepšiu štartovaciu čiaru, boli by ste niekde úplne inde....

Paulína Slepčíková vyštudovala doktorandský stupeň na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** na Katedre organickej chémie a pracuje ako vedkyňa v tejto oblasti.

Má za sebou dlhú cestu plnú prekážok. Vyrástla v rómskej rodine a hoci obaja rodičia celý život pracovali, aby svojim deťom zabezpečili všetko, čo sa dalo, kvôli svojmu pôvodu si zažila aj náročné chvíle.

Tejto mladej žene osud všeličo nachystal. Jedna z najzásadnejších chvíľ prišla počas štúdia.

„V januári v prvom ročníku v skúškovom období som zistila, že som tehotná. Nevedela som si predstaviť, že budem v 21 rokoch matkou. Pokračovala som však ďalej a urobila som všetky skúšky. Deň pred začiatkom semestra sa mi narodil syn. Týždeň som musela mať odklad, lebo som bola v pôrodnici. Priniesla som dieťa domov a utekala som do školy. Takmer každý si myslel, že to nedám. Možno si aj niektorí povedali, že som typická Rómka, hneď tehotná. Keď videli, že som sa z pôrodnice vrátila, boli prekvapení,“ opísala v našom rozhovore, ktorý rozhodne stojí za prečítanie.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokS domácimi úlohami pomáhala aj skinheadovi. Šikana a rasizmus sú všade, vraví vedkyňa Čítajte Dopichal im dieťa

Prípad, ktorý sa stal na začiatku novembra, otriasol celým Slovenskom. Útočník vo vlaku pobodal krásnu mladú študentku.

Nikto z nás si to nevie a ani nechce predstaviť. Čo prežívali rodičia? Ako sa z útoku spamätala napadnutá Ľudka?

Ako sa dá vyrovať s takouto hrôzou? Dá sa odpustiť človeku, ktorý niečo také urobil?

„Nie je to ľahké, ale snažíme sa milovať a odpúšťať. A to človek sám zo seba nedokáže. Len keď je naplnený láskou, ktorá cez neho pôsobí. Odpustenie je pre nás aj pre našu dcéru zároveň dôležitou cestou k vnútornému aj fyzickému uzdraveniu,“ povedala mama Lýdia v silnom rozhovore o udalosti, ktorá zmenila ich život.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokRodičia pobodanej študentky: Po útoku vo vlaku jej pomohol aj príbeh Richarda Zedníka Čítajte

Takže nech už sme zažili v roku 2023 čokoľvek, skúsme to nechať minulosti.

Zhlboka sa nadýchnime, privítajme rok 2024 a vynasnažme sa byť lepší, odvážnejší, vládnejší, choďme za svojimi snami a tešme sa z každého, hoci aj malého úspechu.

Autor: Anna Novotná

Aký bol rok 2023? [🔗](#)

📅 31. 12. 2023, 7:51, Zdroj: kosiceonline.sk [🔗](#), Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **rektor UPJŠ**

Dosah: 4 992 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 462 EUR

Portál Košice Online bol aj v tomto roku najbližšie k vám. V spravodajstve sme vám priniesli všetky dôležité informácie z Košíc, z východu, zo Slovenska aj zo sveta.

JANUÁR

Koncom januára sa v celej krajine uskutočnilo v poradí deviate referendum. Slováci sa mohli vyjadriť, či súhlasia s tým, aby bolo možné skrátiť volebné obdobie referendum, alebo uznesením Národnej rady, čo by mala zabezpečiť zmena ústavy. Zúčastnilo sa na ňom 27 percent voličov a keďže bola potrebná nadpolovičná účasť, referendum bolo neplatné. Jeho organizácia si však vyžiadala takmer 9 miliónov eur.

Mesto Košice vstúpilo do nového roku v rozpočtovom provizóriu. Magistrát vtedy už niekoľko týždňov hovoril o kritickej finančnej situácie, čo sa dotklo aj fungovania mestských podnikov. Štrajkovú pohotovosť ohlásil najprv dopravný a neskôr aj bytový podnik. Samospráva fungovala v provizóriu až do záveru apríla, keď sa podarilo schváliť rozpočet.

V januári sa zároveň začala riešiť problematika košických mestských častí, keď štyria poslanci predložili do parlamentu zmenu zákona o meste Košice, prostredníctvom ktorej by mohlo dôjsť k redukcii mestských častí. V priebehu nasledujúcich mesiacov sa zákon dostal do druhého čítania, kde bol schválený. Od marca tak platí, že o štruktúre mesta budú rozhodovať košickí poslanci a Rada starostov.

Na Slovensku sa uskutočnilo v poradí deviate referendum / TASR

FEBRUÁR

Náročná finančná situácia metropoly východu a jej mestských podnikov vyvrcholila vo februári, keď na Valentína vstúpil Dopravný podnik mesta Košice (DPMK) do ostrého štrajku. Od skorých ranných hodín nepremávali takmer žiadne spoje, čo v meste spôsobilo chaos a dopravný kolaps. Po niekoľkohodinových rokovaniach sa však mesto a odborári dohodli a doprava sa vrátila do starých koľají.

Február sa v Košiciach niesol aj v znamení tragickej udalosti na Gorkého ulici, kde sa zrazili tri osobné autá. Nehoda si vyžiadala tri ľudské životy.

24. februára sme si pripomenuli prvé výročie ruskej invázie na Ukrajinu. Metropola východu bola totiž jedným z prvých kontaktných bodov, kam Ukrajinci po vypuknutí konfliktu prichádzali. Na smutný dátum si v našom spravodajstve zaspomínal aj vtedajší poradca predsedu vlády pre cezhraničnú spoluprácu Eduard Buraš:

„Keď ma o 5.00 hod. 24.2.2022 kontaktovali, že „Napadli nás,“ nechcel som tomu veriť. 25.2. sme iniciovali v Košiciach vznik SOS Ukrajina 2022. 27.2., to bola nedeľa, sme odviekli prvý humanitárny konvoj.“

Ani po roku sa Košičania nevedeli zmieriť s tým, že neďaleko nás príde každý deň o život množstvo ľudí. Súhlasili však, že je potrebné v pomoci Ukrajine pokračovať.

Na prelome februára a marca sa uskutočnil prieskum, ktorý potvrdil rekordnú počúvanosť Rádia Košice. Zároveň ukázal, že rozdiel v počúvanosti komerčne najpočúvanejšieho celoplošného rádia na Slovensku a Rádiom Košice je v metropole východu takmer zanedbateľný a na úrovni štatistickej chyby. Nedelí ich ani jedno celé percento.

Ilustračná fotografia / KOŠICE ONLINE

MAREC

Metropolu východu v marci navštívila prezidentka Zuzana Čaputová a týždeň odtiaľto úradovala. V rámci programu na návšteve prijala estónskeho prezidenta Alara Karisa. Spoločne si pripomenuli 30. výročie vzájomných diplomatických vzťahov oboch krajín. Jednou z tém rokovania bol podľa prezidentky aj potenciál rozvoja spolupráce.

„Je to predovšetkým oblasť zelenej tranzície, v rámci nej najmä posilnenie obnoviteľných zdrojov energie, ale, samozrejme, aj ďalších oblastí. Ďalej oblasť digitalizácie, kde Estónsko je naozaj veľkou inšpiráciou ako krajina, obzvlášť pokiaľ ide o digitalizáciu služieb štátu, pretože iba pred pár týždňami sa tam uskutočnili parlamentné voľby, kde väčšina obyvateľov hlasovala práve elektronicky. Aj v tomto smere si viem predstaviť potenciál pre rozvoj našej spolupráce,“ povedala prezidentka.

Delegácie diskutovali aj o praktickej spolupráci a podpore biznisu. Hlavy štátu následne spolu navštívili Spišský hrad a kroky prezidentky smerovali v ďalších dňoch aj do Prešova, Bardejova či Trebišova.

Koncom mesiaca košické letisko opätovne spustilo pravidelnú linku do Varšavy. Následne v máji leteli do poľskej metropoly prví vyhercovia súťaže Rádia Košice a nechýbali tam ani naši redaktori a moderátori.

×

APRÍL

Apríl sa v metropole východu niesol v znamení víťazstva. Hokejisti HC Košice získali majstrovský titul, keď v piatom finálovom stretnutí zdolali HKM Zvolen 3:0 a v sérii triumfovali 4:1 na zápasy. Košice tak zavŕšili úspešnú sezónu, v ktorej dosiahli aj prvenstvo v základnej časti. Hráči aj športový manažér Gabriel Spilar vtedy vyzdvihli silu kolektívu.

Dôležitým článkom košického víťazstva bol brankár Dominik Riečický. Už počas základnej časti ale najmä v play-off sa prezentoval výbornou formou, ktorá vygradovala vo finálovej sérii. Stal sa prvým brankárom, ktorý v jednej finálovej sérii play-off dvakrát vychytil čisté konto. Za svoje výkony vo vyradovačke dostal ocenenie Zlatá korčuľa.

„Začiatok bol celkom náročný, to je pravda. Boli sme aj poslední, ale stále sme verili v tento tím a vyhrali sme základnú časť aj titul. Podľa mňa to možno veľa ľudí nečakalo, ale my sme tomu stále verili a išli sme si za svojím cieľom,“ povedal Riečický.

Na majstrovskom tróne vystriedali Oceliari Slovan Bratislava, ktorému sa ziskom deviateho titulu vyrovnali v historických tabuľkách.

Víťazstvo o niekoľko dní na to dosiahli aj košickí mestskí poslanci, ktorí po dlhých diskusiách a rokovaniach jednohlasne schválili rozpočet na aktuálny rok. Rozpočtové provizorium sa tak skončilo takmer po štyroch mesiacoch.

Oceliari získali majstrovský titul / TASR

MÁJ

V máji začalo Rádio Košice vysielať v Starej Ľubovni, a to na frekvencii 97,4. Novou frekvenciou sa podarilo vytvoriť kompaktné pokrytie ťahu Prešov – Stará Ľubovňa, ako aj ťahu Stará Ľubovňa – Poprad. Niet pochýb o tom, že to prilákalo nových poslucháčov a tým stálym zabezpečilo nerušený signál na cestách. Rádio Košice si tak aktuálne môžete naladiť na 16 frekvenciách, pokrýva celý východ, Liptov, jedinečná a predposledná je bratislavská frekvencia 90,1.

15. mája prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala vládu úradníkov na čele s premiérom Ľudovítom Ódorom. Tá nahradila dočasne poverený kabinet Eduarda Hegera, ktorý niekoľko dní predtým požiadal o zbavenie poverenia. Prvýkrát v ére samostatnosti tak mala naša krajina úradnícku vládu, ktorá viedla Slovensko až do predčasných parlamentných volieb v septembri.

Veľká Británia žila v máji korunováciou kráľa Karola III. a jeho manželky Kamily, a rovnako to bolo aj vo vysielaní Rádia Košice. Korunu svätého Eduarda položil novému kráľovi na hlavu anglikánsky canterburský arcibiskup Justin Welby.

Na oficiálnej ceremónii sa zúčastnilo viac ako 2000 hostí, medzi nimi aj slovenská prezidentka Zuzana Čaputová.

Novým britským kráľom sa stal Karol III. / TASR

JÚN

Jún sa niesol v znamení viacerých zmien najmä na domácej politickej scéne. 9. júna sa začala oficiálna volebná kampaň pred parlamentnými voľbami. Úradnícka vláda následne nezískala dôveru parlamentu a prezidentka ju poverila s obmedzenými kompetenciami vládnuť až do zostavenia novej vlády. Hlava štátu následne oznámila, že nebude opätovne kandidovať v budúcoročných prezidentských voľbách.

Zmeny čakali aj metropolu východu. Mestskí poslanci odvolali riaditeľa dopravného podniku Vladimíra Padyšáka v reakcii na aktuálnu finančnú situáciu. Od začiatku mesiaca začala v doprave platiť aj nová tarifa – ceny lístkov sa zvýšili.

20. júna premiér Ľudovít Ódor navštívil východné Slovensko. Navštívil základnú školu v Budimíre, sídlisko Luník IX, košickú Tepláreň, ale aj vedecký park Technickej univerzity, kde diskutoval o východoslovenskom probléme odlivu mozgov.

„Ľudia, s ktorými som sa stretol, si veľmi uvedomujú, že toto je naozaj o budúcnosti Slovenska a snažia sa robiť v tejto veci pomerne veľa. To znamená, že táto univerzita spolupracuje intenzívne so zahraničím, majú zahraničných študentov, majú tu startup komunitu. Mal som veľmi príjemné rozhovory na túto tému a dúfam, že sa podarí aj vláde za ten krátky čas podporovať presne takéto iniciatívy, lebo nutne potrebujeme, aby sme hovorili o budúcnosti Slovenska, a nielen o tom, čo nefunguje, ale aj ako by to mohlo fungovať do budúcnosti,“ uviedol premiér.

Na východe navštívil aj Valaliky, kde sa bol pozrieť na pokračujúcu výstavbu priemyselného parku. Automobilový závod tu plánuje zamestnať približne 7200 ľudí, pričom spolu so subdodávateľskými spoločnosťami sa tento počet môže zvýšiť takmer na 16-tisíc

pracovníkov. Postupný nábeh výroby automobilového závodu Volvo je naplánovaný do roku 2026.

Premiér Ódor si prezrel výstavbu priemyselného parku vo Valalikoch / TASR

JÚL

V lete oslávilo Rádio Košice už 16 rokov svojej existencie. Neustále pre vás pripravuje aktuálne spravodajstvo z domova aj zo sveta, ale aj autorské reportáže a rozhovory či jedinečný dopravný servis, v ktorom mapujeme situáciu na cestách na celom východe, Liptove aj v Bratislave. Rádio Košice v súčasnosti vysiela na 16 frekvenciách, pričom vlni vo februári expandovalo do hlavného mesta, keďže mnoho ľudí je aj tam spätých s východom. Generálny riaditeľ Oto Tache povedal, že cieľom je prinášať zaujímavé informácie z východu na západ:

„Nie úplne identické vysielenie sa vysiela v Bratislave, pretože spravodajské bloky máme niektoré prispôsobené Bratislave, na východe sa vysiela iný dopravný servis, ktorý súvisí s východným Slovenskom, v Bratislave vysiela dopravný servis pre hlavné mesto, čo dáva logiku, samozrejme. Toto môže byť práve ten moment, na ktorý ľudia zareagovali, pretože možno nikto nečakal, že sa takou formou budeme v Bratislave prezentovať.“

Prvý rok oslávilo 7. júla aj Detské rádio, ktoré pre vás vysielať live z Hlavnej ulice pred vianočnými sviatkami.

Ani tento rok neobišli východniarov prírodné katastrofy. V júli sa severovýchodom a Zemplínom prehnala supercelárna búrka. Vietor lámal stromy, vyvracal stĺpy elektrického vedenia či strhával strechy. Hasiči zasahovali aj v okresoch Michalovce, Sobrance či Stropkov. Okresný úrad Sobrance vyhlásil už aj mimoriadnu situáciu. Rádio Košice pre vás vtedy ako prvý prinieslo základné informácie priamo od primátorov či starostov. Prednosta OÚ Sobrance Marián Škirdas nám v tom čase potvrdil, že väčšie škody evidovali napr. Veľké Revišťa, Blatné Remety, Bunkovce, Svätuš, Záhor či Tašuľa. Priamo v Sobranciach veľké škody nezaznamenali. Vážna ale bola situácia napr. aj v obci Zborov. V septembri sa búrkový systém prehnal podtatranskou oblasťou. Silný vietor a privalový intenzívny dážď vyčíňal najmä vo Veľkej Lomnici. Starosta Peter Duda pre Rádio Košice potvrdil, že išlo o lokálne zrážky, ktoré vznikli medzi obcami Veľká Lomnica a Stará Lesná a Veľkou a Tatranskou Lomnicou.

Východom sa prehnala silná búrka / TASR

AUGUST

Mestská krytá plaváreň v Košiciach začala toto leto písať svoju novú éru. Košickí poslanci na mestskom zastupiteľstve schválili zámer prestavby Mestskej krytej plavárne na Národné olympijské centrum plaveckých športov. Projekt zahŕňa aj vybudovanie nového 50 metrov dlhého olympijského plaveckého bazéna, ktorý bude mať 10 dráh a bude sa dať rozdeliť na dva menšie bazény. Okrem veľkej päťdesiatky vznikne aj jeden 25-metrový rozplavbový bazén s 8 dráhami, ako aj ďalší špeciálny bazén pre skokanské súťaže. Najnovšie informácie však hovoria, že sa cena projektu navýši zo 14 a pol na vyše 17 miliónov eur. Práca sa začala v auguste a potrvajú do roku 2025.

V lete sa začalo s rekonštrukciou mestskej plavárne / TASR

SEPTEMBER

Košice Night Run po štyroch opäť rokoch rozbehal metropolu východu. Viac ako 1 700 bežcov si nenechalo ujsť deviaty ročník, ktorým spoznali nočné ulice Starého mesta z netradičného uhla. Pre niektorých účastníkov to bola na podujatí premiéra, iní už mali s Night Runom bohaté skúsenosti.

Štart od Dolnej brány absolvovali malí aj veľkí, profesionáli i rekreační nadšenci. Unikátnu atmosféru dotvorili aj tí východniari, ktorí prišli svojich najbližších podporiť.

Prvýkrát v histórii Night Runu sa mohli bežci zaregistrovať na polovičnú trať. Urobilo ich tak hneď niekoľko a najmä víťazi ponúkli kvalitné športové predstavenie. Výnimočná atmosféra bola pod rúškom tmy oživená aj hudobnými stagemi, ktorých bolo na trati vyše 15. Na tradičnej 10-kilometrovej trati si to o víťazstvo rozdala slovenská špička v behu na dlhé trate. Víťazmi sa stali Ludvig Herich a Denisa Baluchová.

Košice tento rok v deň štátneho sviatku Sedembolestnej Panny Márie – patrónky Slovenska navštívil vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin. Do metropolu východu priletel zo Šaštína, kde bol hlavným celebrantom a kazateľom na svätej omši v rámci Národnej púte. Kardinál Parolin je druhý najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi. V Katedrále Narodenia Presvätej Bohorodičky ho privítal košický gréckokatolícky arcibiskup Cyril Vasil. Štátny sekretár Svätej stolice požehnal gréckokatolícke prijímacie a integračné centrum pre ukrajinských odídenov, ktoré zastrešuje aj aktivity pre mládež či vysokoškolákov. Biskupský vikár Vojtech Boháč zdôraznil, že Košická eparchia pomáha Ukrajincom od prepuknutia vojny.

Počas jesene otvorili pri Prešove prvú časť severného obchvatu, ktorá potešila aj vodičov v smere do Sabinova, Lipian či Starej Ľubovne. Podľa zhotoviteľa, za ktorého hovoril Jiří Skuhra, by aj vďaka tunelu Bikoš mali ušetriť asi 10 minút jazdy:

„4,3 kilometrov diaľnice, niečo vyše kilometra tunelu, takmer kilometer mostov, asi kilometrová položka potoka, krásne technické individuálne riešenia, ktoré boli vytvorené len pre tento projekt a mnoho detailov išlo nad rámec projektovej dokumentácie.“

Projekt zrealizoval Váhostav za viac ako 140 miliónov eur. Cena druhej etapy sa vyšplhala na takmer 340 miliónov eur. Celý severný obchvat spolu aj s druhou etapou bude súčasťou medzinárodnej trasy Via Carpatia. Kým Poliaci dokončia svoju časť do štyroch rokov, nám ešte bude chýbať viac ako 60 kilometrov ciest. Trasa sa napojí v Kapušanoch, kde by mala skončiť druhá etapa severného obchvatu. Odtiaľ následne povedie cez Giraltovce a Svidník až k poľským hraniciam.

x

OKTÓBER

Na storočníci košického maratónu padol traťový rekord. Najprestížnejšie bežecké podujatie sa konalo už tradične prvú októbrovú nedeľu. Na jubilejnom ročníku sa predstavilo aj viacero elitných vytrvalcov. Na trati sme mohli stretnúť aj osobnosti slovenského športu ako Matej Tóth, Anastasia Kuzminová. Do metropoly východu zavítal aj zlatý poľský olympionik v chôdzi Robert Kozeniowski. Na trať sa postavilo asi 17-tisíc bežcov. Víťaz Keňan Philemon Rono dobehol do cieľa v čase 2:06:54 čo je o šesť sekúnd skôr ako doterajší držiteľ rekordu Lawrence Kimaiyo. Na víťazný stupienok sa spolu s ním postavili aj bežci z Etiópie a Eritrei. Ženský traťový rekord sa však prelomiť nepodarilo. S časom 2:24:42 dobehla ako prvá do cieľa Keňanka Jackline Cheron. Prvým Slovákom v cieľi sa stal Marek Hladík, ktorému sa podarilo prekonať svoj osobný rekord. Do cieľa dorazil o 16 minút neskôr ako celkový víťaz Cherop.

Košičanov aj tento rok prekvapili niektoré kroky magistrátu. Okrem toho, že mesto od začiatku roka vstúpi kvôli zlej finančnej situácii do krízového režimu, sme napr. zaznamenali aj zmeny v parkovacej politike. V októbri sa menil sadzobník a Košice tak od vtedy majú jedno z najdrahších parkovaní na Slovensku. Radnica argumentovala tým, že domáci si môžu pri parkovaní uplatniť viaceré zľavy. Rozdelila aj nové parkovacie pásma. Keď sa pristavíme pri dopravnej situácii, tento rok sa v centre mesta znižovala napr. aj rýchlosť na 30 km/h.

Tento rok sme sa v Rádiu Košice venovali aj rôznym celospoločenským témam, takou najdôležitejšou boli určite predčasné parlamentné voľby. Výsledky volieb podľa politológov neprekvapili. Vo väčšine okresov na Slovensku zvíťazila v predčasných parlamentných voľbách strana SMER-SSD. Výnimkou boli okresy v dvoch najväčších mestách na Slovensku – Bratislave a Košiciach, kde vyhralo Progresívne Slovensko. V okresoch Košice-okolie dominovala koalícia OĽANO a priatelia. My sme sa ihneď po volebnej noci rozprávali s politológom Gabrielom Ešťokom z **UPJŠ** v Košiciach:

„Tento výsledok to len potvrdzuje, vyššia životná úroveň a iné životné situácie vidíme v mestách, a to vedie teda voličov k tomu, že volia inak, Košice a Bratislava sú toho príkladom, kde dominovalo PS, ale veľmi pekné výsledky dosiahla napr. SAS v porovnaní s inými časťami Slovenska, no a potom to vidiecke rurálne prostredie, kde teda jednoznačne dominoval SMER, koniec-koncom to je aj dôvod, prečo vyhral, keďže ovládol väčšinu obvodov na Slovensku.“

Do parlamentu sa prekrúžkovali aj šiesti košickí poslanci. Za PS to sú Martin Dubéci a Zuzana Mesterová a za Hlas - SD Richard Raši a Petrom Žigom, Radomírom Šalitrašom a Igorom Šimkom. Turbulencie na politickej scéne však pokračujú aj po voľbách. V uplynulých týždňoch sa v slovenských mestách uskutočnili protesty proti rušeniu Úradu špeciálnej prokuratúry i ďalším navrhovaným vládnym zmenám. Protestujúci rečníci vyjadrujú svoju nevoľu k navrhovaným vládnym zmenám v Trestnom zákone či zákone o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a ďalším vládnym návrhom, v ktorých vidia deštrukciu právneho štátu i budúcnosti krajiny.

V októbri tohto roka sme na východnom Slovensku zaznamenali nezvyčajný jav – zemetrasenie so silou takmer 5 lokálneho magnitúda. Epicentrum sa nachádzalo v katastri obce Ďapalovce v okrese Vranov nad Topľou.

Otrasy cítili ľudia na viacerých miestach v Košickom a Prešovskom kraji. Ľudia cítili ako sa trasie zem, nábytok či poháre. Podľa dát cítili zemetrasenie v okruhu 200 kilometrov od epicentra a mohlo ho cítiť až 6 miliónov ľudí, nachádzajúcich sa na Slovensku, v Poľsku, v Maďarsku a na Ukrajine. Ešte aj v týchto dňoch sa niektorí nevedia z tejto udalosti spamätať. Postupne do obcí prichádzajú aj sľúbené financie od štátu, ktoré majú aspoň čiastočne zmierniť náklady na opravu príbytkov.

V metropole východu od tohto roka sídli Generálny konzulát Maďarska. Na otvorení bol prítomný exprezident Rudolf Schuster i maďarský minister zahraničných vecí Péter Szijartó. Hlavnou úlohou priestorov je podľa generálnej konzulky Hetej Ágota poskytnúť maďarským občanom administratívnu pomoc:

„V uplynulom roku sme poskytovali pomoc občanom Maďarska v 1 200 prípadoch. Vzhľadom na skutočnosť, že hranice už v podstate neexistujú, mnohí sem prichádzajú za prácou a majú množstvo záležitostí, ktoré treba spoločne riešiť v rámci štátov. Postarať sa o osobné doklady, vydajú sa, oženia sa a všetky tieto administratívne záležitosti patria do nášho pôsobenia.“

Diplomati pracujú v nových priestoroch už od konca augusta. Predtým sa generálny konzulát nachádzal na druhej strane Hlavnej ulice neďaleko Premonštrátskeho kostola, avšak išlo o prenájom. Nové sídlo patrí maďarskému ministerstvu zahraničných vecí. Okrem základných funkcií plánuje konzulát v paláci prepájať regionálne tradície.

Počas tohto roka sme pre vás mapovali aj situáciu v zahraničí. Pozorne sme sledovali začiatok vojny v Pásme Gazy, keď 7. októbra izraelský bezpečnostný kabinet vyhlásil vojnový stav v reakcii na útoky palestínskeho Hamasu. Ministerstvo zahraničných vecí priviezlo Slovákov domov do niekoľkých dní. Vojna trvá aj naďalej. Katar vyjednáva pre obe strany prímerie, USA však priznávajú, že rokovanie v niektorých oblastiach zlyhávajú.

Zemetrasenie spôsobilo škody vo viacerých obciach / TASR

NOVEMBER

Košickí poslanci tento rok okrem iného sa po prvý raz na zastupiteľstve venovali aj zlučovaniu mestských častí (MČ), zásluhu mal na tom starosta Furče Dominik Babušík. Jeho návrh však zmietli zo stola, argumentovali tým, že ho prerokoval len so starostami veľkých MČ. Primátor Jaroslav Polaček uviedol, že mesto víta všetky aktivity a nebráni sa zmenám v štatúte mesta. Avšak podobne, ako starostovia malých mestských častí, sa vyslovil, že návrh nie je dopracovaný, pričom kritizoval spôsob jeho predloženia:

„Návrh na zmenu štatútu mesta, ktorý predložil poslanec Košického klubu, pán Babušík, nie je zmenou k lepšej a efektívnejšej fungujúcej samospráve. Vyzývame všetkých poslancov mestského zastupiteľstva, aby sme si všetci sadli za rokovací stôl a pripravili taký spoločný návrh, ktorý bude na prospech samosprávy, ale aj jeho obyvateľov. Mesto už iniciovalo množstvo stretnutí, debatujeme, a toto nie je téma, ktorá by dnes prvýkrát vybuchla, ale nikdy nepadli žiadne konkrétne návrhy. Veď poslanci si zvolili komisiu, ktorá má hovoriť o kompetenciách a má hovoriť o tom, ako ďalej. Tam musia vzniknúť návrhy, tam je zastúpené mestské zastupiteľstvo a tam majú vzniknúť prvé základné veci.“

V decembri navyše spolu 14 z 22 starostov košických mestských častí napadlo ústavnosť novely zákona o meste Košice, podali preto podnet na generálnu prokuratúru. Dôvodom je možná redukcia MČ bez konania sa miestneho referenda.

V novembri tohto roka otriasla Slovenskom tragédia vo vlaku na Spiši. Muž tam pobodal 22-ročnú študentku. O prípad sme sa zaujímali aj my a ako prví sme vás informovali o opatreniach, ktoré ZSSK v tejto súvislosti zavádza. Dominik Drevický nám vtedy potvrdil, že aj vlakový personál je pripravený na takéto mimoriadne situácie, a to špeciálnym školením. Druhým efektívnym nástrojom zvyšovania bezpečnosti sprevádzajúceho personálu, ako aj cestujúcich je zaradenie zamestnancov SBS do vlakov. Tí sú v nočných rýchlikoch z Bratislavy do Humenného aj v nočných rýchlikoch z Nových Zámkov do Košíc a späť.

„Okrem viacročného úspešného sprevádzania našich nočných vlakov pribudli od 1. 3. 2023 zamestnanci SBS aj v denných vlakoch, a to v 5 regiónoch, resp. uzloch – v Košiciach, Poprade, Zvolene, Žiline a Bratislave. Na problémových trasách sa tu o bezpečnosť stará 5 zamestnancov SBS, po 1 v každom regióne. Od 1. 7. pribudli na základe pozitívnych ohlasov cestujúcich aj vlakvedúcich ďalší 2 zamestnanci SBS na rizikových trasách denných vlakov v ďalších 2 regiónoch – v Nových Zámkoch a v Humennom. ZSSK má za cieľ naďalej zvyšovať bezpečnosť vo vlakoch, a preto vidí do budúcnosti potenciál v ďalšom rozšírení počtu zamestnancov SBS.“

Takisto vo všetkých nových vozňoch sú k dispozícii aj kamerové systémy, ktoré podľa neho pomáhajú zvýšiť bezpečnosť cestujúcej verejnosti. O bezpečnosti vo verejnej doprave sa rokuje už aj ministerstve dopravy.

Košickí poslanci otvorili tému zlučovania mestských častí / KOŠICE ONLINE

DECEMBER

Americká skupina U.S.Steel má ku koncu tohto roka nového majiteľa, kúpil ju japonský oceliarsky koncern Nippon Steel. Ten oznámil, že na transakciu v hodnote takmer 15 miliárd dolárov má zabezpečené financovanie. Nippon Steel, ktorý je štvrtým najväčším výrobcom ocele na svete, považuje Spojené štáty za perspektívny trh, ktorý mu pomôže kompenzovať klesajúci domáci dopyt. Koncertne ubezpečil, že všetky záväzky skupiny voči zamestnancom, vrátane kolektívnych zmlúv, budú dodržané. U.S. Steel sa stala terčom záujmu o možnú akvizíciu po tom, ako spoločnosť zaznamenala v niekoľkých štvrtrokoch za sebou pokles zisku aj tržieb.

Košické letisko zažilo rekordný rok, jeho bránami prešlo vyše 600-tisíc cestujúcich. V budúcom roku prichádza aj s novinkami - 27. marca spúšťajú so Swiss International Air Lines spojenie do Zürichu, ktoré má lietať trikrát týždenne a o 4 dni neskôr sa pridá aj Zadar, kde sa z metropoly východu pohodlne dostanete dvakrát do týždňa s írskou spoločnosťou Ryanair. Juraj Toth z košického letiska nám uviedol, že v marci pribudne aj tretia pravidelná linka:

„S veľkou radosťou oznamujeme všetkým cestujúcim, ktorí sa chystajú do Dublinu alebo ktorí pravidelne lietali do Dublinu, že táto linka je späť. Z Košíc do Dublinu sa bude opäť lietať už od 31. marca, od Veľkonočnej nedele. Spoločnosť Ryanair nasadzuje túto linku späť. Linka je v predaji na celý letný letový poriadok 2024 vždy vo štvrtok a v nedeľu, teda dvakrát týždenne, takže je to ideálne aj na predĺžené víkendové výlety.“

Táto linka ale pre cestujúcich z metropoly východu nie je žiadnou novinkou, keďže už v minulosti fungovala. Pozastavili ju však meškajúce dodávky lietadiel typu Boeing.

Letisko Košice má za sebou úspešnú sezónu / Letisko Košice

Aj tento rok nás navždy opustilo viacero známych osobností. Vo februári zomrel vo veku 84 rokov aj známy východniar po celom svete – Juraj Jakubisko. Tohto veľikána z malebnej dediny Kojšov ste mohli stretnúť aj na jednom z Art Film Festov. Zaspomínal si na časy, keď býval práve v Košiciach:

„Niekedy, keď prechádzam po tých veciach, ktoré sú veľmi evidentné a ktoré som videl ako malý, si hovorím Bože môj, tu som niekedy chodil po tomto meste a ani mi nenapadlo, že raz sa vrátim a že budem žiť dlhšie ako moji rodičia, a že sa budem iným pohľadom pozerat' na to všetko, čo som zažil v tomto meste.“

V máji sme sa rozlúčili aj s ďalšou rodáčkou z východu, herečkou Milkou Zimkovou. Mala 71 rokov. Len niekoľko dní pred tým Slovensko zasiahla smutná správa o úmrtí mladého talentovaného herca Dana Heribana. Počas roka nás navždy opustili aj Košičanka Barbara Haščáková, Vašo Patejdl, Patrícia Janečková, bývalý generálny prokurátor Dobroslav Trnka, bývala ministerka školstva Martina Lubyová či spisovateľ Tomáš Janovic. Na Mikuláša sme vás informovali aj o úmrtí bývalého **rektora** Technickej univerzity v Košiciach (TUKE) Stanislava Kmeťa. Z detských čias si na neho zaspomínal súčasný dekan Stavebnej fakulty TUKE Dušan Katunský:

„My sme spolu vyrastali a nastúpili sme spolu na základnú školu do jednej triedy a do jednej budovy, kde v podstate bola zriadená Stavebná fakulta v roku 1976 ako detašované pracovisko Baníckej fakulty pri Vysokéj škole Technickej a neskôr sme začali pracovať v tej istej budovy, keď sme nastúpili ako asistenti na Stavebnú fakultu.“

Svet sa tento rok rozlúčil aj s menami ako Tina Turner či Mathew Perry.

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE